

DYREKTYWA NR 2001/80/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

z dnia 23 października 2001 r.

w sprawie ograniczenia emisji niektórych zanieczyszczeń do powietrza z dużych obiektów energetycznego spalania

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 175 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji¹

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno - Społecznego²,

po konsultacji z Komitetem Regionów,

stanowiąc zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 251 Traktatu³ w świetle wspólnego tekstu zatwierdzonego przez Komitet Pojedynczy dnia 2 sierpnia 2001 r.,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Dyrektywa Rady 88/609/EWG z dnia 24 listopada 1988 r. sprawie ograniczenia emisji niektórych zanieczyszczeń do powietrza z dużych obiektów energetycznego spalania⁴ przyczyniła się do zmniejszenia i kontroli emisji do powietrza zanieczyszczeń z dużych obiektów energetycznego spalania. W interesie jasności powinna ona zostać przepracowana.
- (2) „Piąty program działań w dziedzinie ochrony środowiska⁵ ustala jako cele, że ładunki i poziomy krytyczne niektórych zanieczyszczeń zakwaszających, takich jak ditlenek siarki (SO₂) i tlenki azotu (NO_x) nie powinny być w ogóle przekraczane oraz, w odniesieniu do jakości powietrza, że ludzie powinni być skutecznie chronieni przed uznanymi ryzykami dla zdrowia, wynikającym z zanieczyszczenia powietrza.
- (3) Wszystkie Państwa Członkowskie podpisały w Göteborgu dnia 1 grudnia 1999 r. Protokół do Konwencji Europejskiej Komisji Gospodarczej Narodów Zjednoczonych (EKG ONZ) z 1979 r. w sprawie transgranicznego zanieczyszczania powietrza na dalekie odległości, w celu zmniejszenia zakwaszania, eutrofikacji i powstawania ozonu w warstwie przyziemnej, który obejmuje, między innymi, zobowiązania do

¹Dz.U. C 300 z 29.9.1998, str. 6 i Dz.U. C 212 E z 25.7.2000, str. 36.

²Dz.U. C 101 z 12.4.1999, str. 55.

³Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 14 kwietnia 1999 r. (Dz.U. C 219 z 30.7.1999, str. 175), wspólne stanowisko Rady z dnia 9 listopada 2000 r. (Dz.U. C 375 z 28.12.2000, str. 12) i decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 marca 2001 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym). Decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 20 września 2001 r. i decyzja Rady z dnia 27 września 2001 r.

⁴Dz.U. L 336 z 7.12.1988, str. 1. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą Rady 94/66/WE (Dz.U. L 337 z 24.12.1994, str. 83).

⁵Dz.U. C 138 z 17.5.1993, str. 1.

zmniejszenia emisji ditlenku siarki i tlenków azotu.

- (4) Komisja opublikowała Komunikat w sprawie wspólnotowej strategii zwalczania zakwaszania, w którym wskazano, iż zmiana dyrektywy 88/609/EWG stanowi integralną część składową strategii o długookresowym celu ograniczenia emisji ditlenku siarki i tlenków azotu aby obniżyć osadzania oraz stężenia do poziomów poniżej ładunków i poziomów krytycznych.
- (5) Zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu, cel zmniejszenia emisji zakwaszających z dużych źródeł energetycznego spalania nie może zostać osiągnięty w wystarczającym stopniu przez Państwa Członkowskie działające indywidualnie a nieskoordynowane działanie nie gwarantuje osiągnięcia pożądanego celu; w związku z potrzebą zmniejszenia emisji zakwaszających na terenie całej Wspólnoty, skuteczniejsze jest podjęcie działania na poziomie wspólnotowym.
- (6) Istniejące duże obiekty energetycznego spalania w znacznym stopniu przyczyniają się do emisji ditlenku siarki i tlenków azotu we Wspólnocie i niezbędne jest zmniejszenie tej emisji. Z tego względu niezbędne jest dostosowanie podejścia różnych charakterystyk sektora dużych obiektów spalania energetycznego w Państwach Członkowskich.
- (7) Dyrektywa Rady 96/61/WE z dnia 24 września 1996 r. dotycząca zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli⁶ ustala zintegrowane podejście do zapobiegania powstawaniu zanieczyszczeń i kontroli, w którym wszelkie aspekty środowiskowego działania rozważane są w zintegrowany sposób; instalacje energetycznego spalania o nominalnej mocy cieplnej przekraczającej 50 MW są objęte zakresem tej dyrektywy; na mocy art. 15 ust. 3 tej dyrektywy, spis podstawowych emisji oraz odpowiedzialnych za nie źródeł ma być publikowany co trzy lata przez Komisję na podstawie danych dostarczonych przez Państwa Członkowskie. Na mocy art. 18 tej dyrektywy, stanowiąc na wniosek Komisji, Rada ustali wartości dopuszczalne emisji zgodnie z procedurą ustanowioną w Traktacie, dla której zidentyfikowano potrzebę działania wspólnotowego, w szczególności na podstawie wymiany informacji przewidzianej w art. 16 tej dyrektywy.
- (8) Przestrzeganie dopuszczalnych wartości emisji ustanowionych w niniejszej dyrektywie, powinno być uznawane za niezbędny, lecz niewystarczający warunek spełnienia wymagań dyrektywy 96/61/WE w odniesieniu do stosowania najlepszych dostępnych technik. Takie przestrzeganie może obejmować bardziej rygorystyczne dopuszczalne wartości emisji, dopuszczalne wartości emisji dla innych substancji i mediów, a także innych stosownych warunków.
- (9) Doświadczenie przemysłowe we wprowadzaniu w życie technik zmniejszania zanieczyszczających emisji z dużych obiektów energetycznego spalania zostało osiągnięte w okresie 15 lat.
- (10) Protokół w sprawie metali ciężkich do Konwencji Europejskiej Komisji Gospodarczej Narodów Zjednoczonych (EKG ONZ) z 1979 r. w sprawie transgranicznego zanieczyszczania powietrza na dalekie odległości., zaleca przyjęcie kroków w celu

⁶ Dz.U. L 257 z 10.10.1996, str. 26.

zmniejszenia emisji metali ciężkich z niektórych instalacji. Wiadomym jest, że korzyści ze zmniejszenia emisji pyłów, dzięki zastosowaniu sprzętu zapobiegającego pyleniu, zapewnią korzyści w postaci zmniejszenia pyłowych emisji metali ciężkich.

- (11) Instalacje do produkcji energii elektrycznej stanowią ważną część sektora dużych obiektów energetycznego spalania.
- (12) Dyrektywa 96/92/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 grudnia 1996 r. dotycząca wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej⁷ ma na celu między innymi rozprowadzenie nowych zdolności produkcyjnych między nowymi przedsiębiorstwami w tym sektorze.
- (13) Wspólnota zobowiązana jest do zmniejszenia emisji ditlenku węgla. W przypadku gdy jest to wykonalne, połączona produkcja ciepła i energii elektrycznej stanowi wartościową możliwość znacznego poprawienia ogólnej efektywności wykorzystania paliwa.
- (14) Aktualnie zachodzący znaczny wzrost wykorzystania gazu ziemnego do produkcji energii elektrycznej może być prawdopodobnie kontynuowany, w szczególności przez wykorzystanie turbin gazowych.
- (15) W związku ze wzrostem produkcji energii z biomasy, uzasadnione jest wprowadzenie szczegółowych norm emisji dla tego paliwa.
- (16) Rezolucja Rady z dnia 24 lutego 1997 r. w sprawie wspólnotowej strategii gospodarki odpadami⁸ podkreśla potrzebę wspierania odzysku odpadów oraz stwierdza, że właściwe normy emisji powinny się stosować w odniesieniu do działania urządzeń w których spalane są odpady w celu zapewnienia wysokiego poziomu ochrony środowiska naturalnego.
- (17) Zdobyto już doświadczenie przemysłowe dotyczące technik i sprzętu do pomiaru podstawowych zanieczyszczeń emitowanych z dużych obiektów energetycznego spalania; Europejski Komitet Normalizacyjny (CEN) podjął prace mające na celu dostarczenie ram zabezpieczających porównywalność wyników pomiarów we Wspólnocie i gwarantujących wysoki poziom jakości takich pomiarów.
- (18) Istnieje potrzeba pogłębienia wiedzy dotyczącej emisji podstawowych zanieczyszczeń, pochodzących z dużych obiektów energetycznego spalania. W celu zapewnienia reprezentatywności rzeczywistego poziomu zanieczyszczenia powodowanego przez daną instalację, informacje takie powinny być także powiązane z wiedzą dotyczącą zużycia energii przez tę instalację.
- (19) Niniejsza dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla terminów, w jakich Państwa Członkowskie muszą transponować i wykonać dyrektywę 88/609/EWG.

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

⁷Dz.U. L 27 z 30.1.1997, str. 20.

⁸Dz.U. C 76 z 11.3.1997, str. 1.

Artykuł 1

Niniejszą dyrektywę stosuje się do obiektów energetycznego spalania, których moc cieplna spalania jest równa lub większa niż 50 MW, niezależnie od rodzaju wykorzystanego paliwa (stałego, płynnego lub gazowego).

Artykuł 2

Do celów niniejszej dyrektywy:

- 1) „emisja” oznacza odprowadzenie substancji z obiektu spalania do powietrza;
- 2) „gazy odlotowe” oznaczają gazowe zrzuty, zawierające substancje stałe, płynne lub gazowe; ich objętościowe natężenie przepływu wyraża się w metrach sześciennych na godzinę przy standardowej temperaturze (273 K) i ciśnieniu (101,3 kPa), po odjęciu zawartości pary wodnej, zwane dalej (Nm³/h);
- 3) „dopuszczalna wartość emisji” oznacza dopuszczalną ilość substancji, zawartej w gazach odlotowych z obiektu energetycznego spalania, jaką można odprowadzić do powietrza w określonym czasie; oblicza się ją jako masę w stosunku do objętości gazów odlotowych wyrażoną w mg/Nm³ zakładając, że objętościowa zawartość tlenu w gazach odlotowych wynosi 3% w przypadku paliw płynnych i gazowych, 6% w przypadku paliw stałych i 15% w przypadku turbin gazowych;
- 4) „stopień odsiarczania” oznacza stosunek ilości siarki, która w ciągu określonego czasu nie jest emitowana do powietrza z obiektu energetycznego spalania do ilości siarki zawartej w paliwie wprowadzonym do urządzeń obiektów energetycznego spalania i która jest wykorzystywana w tym samym czasie;
- 5) „operator” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, która prowadzi obiekt energetycznego spalania, albo która ma lub której nadano uprawnienia do podejmowania decyzji gospodarczych jego dotyczących;
- 6) „paliwo” oznacza wszelkie stałe, płynne lub gazowe materiały palne, wykorzystywane do rozpalania obiektu energetycznego spalania, z wyjątkiem odpadów objętych dyrektywą Rady 89/369/EWG z dnia 8 czerwca 1989 r. w sprawie zapobiegania zanieczyszczeniu powietrza przez nowe spalarnie odpadów komunalnych⁹, dyrektywą Rady 89/429/EWG z dnia 21 czerwca 1989 r. sprawie zmniejszenia zanieczyszczenia powietrza przez istniejące spalarnie odpadów komunalnych¹⁰ oraz dyrektywą Rady 94/67/WE z dnia 16 grudnia 1994 r. w sprawie spalania odpadów niebezpiecznych¹¹ lub każdy późniejszy akt wspólnotowy uchylający oraz zastępujący jedną lub więcej z tych dyrektyw;
- 7) „obiekt energetycznego spalania” oznacza każde urządzenie techniczne, w którym paliwa są utleniane w celu wykorzystania wytworzonego w ten sposób ciepła.

Niniejszą dyrektywę stosuje się tylko do obiektów energetycznego spalania

⁹ Dz.U. L 163 z 14.6.1989, str. 32.

¹⁰ Dz.U. L 203 z 15.7.1989, str. 50.

¹¹ Dz.U. L 365 z 31.12.1994, str. 34.

przeznaczonych do produkcji energii, z wyjątkiem tych, w których produkty spalania są wykorzystywane bezpośrednio w procesach wytwórczych. W szczególności, niniejszej dyrektywy nie stosuje się do następujących obiektów energetycznego spalania:

- a) obiektów, w których produkty spalania są bezpośrednio wykorzystywane do bezpośredniego ogrzewania, suszenia lub dowolnej innej obróbki przedmiotów lub materiałów, np. do pieców grzewczych, pieców do obróbki cieplnej;
- b) obiektów wtórnego spalania, tj. wszelkich urządzeń technicznych przeznaczonych do oczyszczania gazów odlotowych przez spalanie, które nie są prowadzone jako niezależny obiekt energetycznego spalania;
- c) urządzeń do regeneracji katalizatorów w krakowaniu katalitycznym;
- d) urządzeń do konwersji siarkowodoru w siarkę;
- e) reaktorów wykorzystywanych w przemyśle chemicznym;
- f) pieców baterii koksowniczych;
- g) nagrzewnic Cowpera;
- h) wszelkich urządzeń technicznych wykorzystywanych w napędzie pojazdu, statku lub samolotu;
- i) turbin gazowych stosowanych na platformach morskich;
- j) turbin gazowych objętych licencją przed dniem 27 listopada 2002 r. lub które, w opinii właściwych władz, są przedmiotem pełnego wniosku o wydanie licencji przed dniem 27 listopada 2002 r., pod warunkiem, że obiekt taki wprowadzany jest do użytku nie później niż dnia 27 listopada 2003 r., bez uszczerbku dla przepisów art. 7 ust. 1 i części A i B załącznika VIII;

Obiekty napędzane silnikami Diesla, silnikami benzynowymi i gazowymi nie są objęte przepisami niniejszej dyrektywy.

W przypadku, gdy dwa lub więcej oddzielnych nowych obiektów jest instalowanych w taki sposób, że uwzględniając czynniki techniczne i ekonomiczne, ich gazy odlotowe mogłyby być, w ocenie właściwych władz, odprowadzane przez wspólny komin, to połączenie uformowane przez takie obiekty uważa się za pojedynczą jednostkę;

- 8) „jednostka spalania wielopaliwowego” oznacza wszelkie obiekty energetycznego spalania, w których można spalać jednocześnie lub na przemian dwa lub więcej rodzajów paliw;
- 9) „nowy obiekt” oznacza każdy obiekt energetycznego spalania, dla którego pierwsze pozwolenie na budowę lub, w przypadku braku takiej procedury, pierwsze pozwolenie na prowadzenie działalności przyznano dnia 1 lipca 1987 r. lub po tej dacie;
- 10) „istniejący obiekt” oznacza każdy obiekt energetycznego spalania, dla którego pierwsze

pozwolenie na budowę lub, w przypadku braku takiej procedury, pierwsze pozwolenie na prowadzenie działalności wydano przed dniem 1 lipca 1987 r.;

- 11) „biomasa” oznacza produkty składające się w całości lub w części z substancji roślinnych pochodzących z rolnictwa lub leśnictwa, które mogą być wykorzystywane jako paliwo w celu odzyskania ich zawartości energii oraz następujących odpadów wykorzystywanych jako paliwo:
- a) odpadów roślinnych z rolnictwa i leśnictwa;
 - b) odpadów roślinnych z przemysłu przetwórstwa spożywczego, jeżeli wytworzona energia cieplna jest odzyskiwana;
 - c) włóknistych odpadów roślinnych z procesu produkcji pierwotnej pulpy celulozowej i z procesu produkcji papieru z pulpy, jeżeli odpady te są współspalane w miejscu produkcji, a wytworzona energia cieplna jest odzyskiwana;
 - d) odpadów korka;
 - e) odpadów drewnianych, z wyjątkiem odpadów drewnianych mogących zawierać organiczne związki chlorowcowanie związki organiczne lub metale ciężkie powstałe w wyniku obróbki z wykorzystaniem środków do konserwacji drewna lub powlekania oraz które zawierają w szczególności takie odpady drewniane pochodzące z prac budowlanych lub rozbiórkowych;
- 12) „turbina gazowa” oznacza wirujące urządzenie przetwarzające energię cieplną w pracę mechaniczną, składające się głównie ze sprężarki i urządzenia termicznego, w którym następuje utlenianie paliwa w celu podgrzania płynu roboczego, oraz turbiny;
- 13) „najbardziej peryferyjne regiony” oznaczają francuskie departamenty zamorskie w odniesieniu do Francji, Azory i Maderę w odniesieniu do Portugalii oraz Wyspy Kanaryjskie w odniesieniu do Hiszpanii.

Artykuł 3

1. Nie później niż do dnia 1 lipca 1990 r. Państwa Członkowskie sporządzą odpowiednie programy stopniowego zmniejszenia całkowitych rocznych emisji z istniejących obiektów. Programy ustalają harmonogramy i procedury wykonawcze.
2. Zgodnie z programami, wspomnianymi w ust. 1, Państwa Członkowskie nadal przestrzegają pułapów emisji i odpowiadających im zmniejszeń emisji ustalonych procentowo, ustanowionych dla ditlenku siarki w załączniku I kolumny 1-6 a dla tlenków azotu w załączniku II kolumny 1-4, w terminach określonych w tych załącznikach do czasu wejścia w życie przepisów art. 4, które stosuje się do istniejących obiektów.
3. W trakcie przeprowadzania programów Państwa Członkowskie określają również wartość całkowitych rocznych emisji, zgodnie z częścią C załącznika VIII.
4. Jeśli znaczna i nieprzewidziana zmiana zapotrzebowania na energię lub dostępności

niektórych paliw albo instalacji wytwarzających energię stwarza poważne trudności techniczne dla Państw Członkowskich w realizacji ich programu, sporządzonego zgodnie z ust. 1, Komisja, na wniosek tego Państwa Członkowskiego, uwzględniając okoliczności tego wniosku, podejmuje decyzję o zmianach pułapów emisji i/lub terminów wymienionych w załącznikach I i II dla tego Państwa Członkowskiego, powiadamiając o swojej decyzji Radę i Państwa Członkowskie. Każde Państwo Członkowskie, w ciągu trzech miesięcy, może zwrócić się do Rady o rozpatrzenie decyzji Komisji. Rada, stanowiąc kwalifikowaną większością głosów, może podjąć w ciągu trzech miesięcy inną decyzję.

Artykuł 4

1. Bez uszczerbku dla przepisów art. 17, Państwa Członkowskie podejmują odpowiednie środki w celu zapewnienia, że we wszystkich pozwoleniach na budowę lub, w przypadku, gdy taka procedura nie obowiązuje, pozwoleniach na prowadzenie działalności dla nowych obiektów, które w opinii właściwych władz są przedmiotem pełnego wniosku o wydanie pozwolenia przed dniem 27 listopada 2002 r., pod warunkiem, że obiekt jest oddany do użytkowania nie później niż dnia 27 listopada 2003 r., zawierają się warunki dotyczące przestrzegania dopuszczalnych wartości emisji ustanowionych w części A załączników III-VII w odniesieniu do ditlenku siarki, tlenków azotu i pyłu,.

2. Państwa Członkowskie podejmują odpowiednie środki w celu zapewnienia, że we wszystkich pozwoleniach na budowę lub w przypadku, gdy taka procedura nie obowiązuje, w pozwoleniach na prowadzenie działalności dla nowych obiektów innych niż wymienione w ust. 1, zawierają się warunki odnoszące się do przestrzegania dopuszczalnych wartości emisji ustanowionych w części B załączników III-VII w odniesieniu do ditlenku siarki, tlenków azotu i pyłu,.

3. Bez uszczerbku dla przepisów dyrektywy 96/61/WE i dyrektywy Rady 96/62/WE z dnia 27 września 1996 r. w sprawie oceny i zarządzania jakością otaczającego powietrza¹², Państwa Członkowskie najpóźniej do dnia 1 stycznia 2008 r., w znaczącym stopniu zmniejszą poziomy emisji przez:

- a) podjęcie odpowiednich środków w celu zapewnienia, że wszystkie pozwolenia na prowadzenie działalności dla istniejących obiektów zawierają warunki dotyczące przestrzegania dopuszczalnych wartości emisji ustalone dla nowych obiektów, określone w ust. 1; lub
- b) zapewnienie, że istniejące obiekty podlegają krajowym planom zmniejszenia emisji, określonym w ust. 6;

oraz, w odpowiednim przypadku, zastosowanie przepisów art. 5, 7 i 8.

4. Bez uszczerbku dla przepisów dyrektyw 96/61/WE i 96/62/WE, istniejące obiekty mogą być wyłączone z obowiązku przestrzegania dopuszczalnych wartości emisji określonych w ust. 3, i z obowiązku objęcia ich krajowym planem zmniejszenia emisji na następujących warunkach:

- a) operator istniejącego obiektu zobowiązuje się w pisemnej deklaracji przedłożonej do

¹² Dz.U. L 296 z 21.11.1996, str. 55.

dnia 30 czerwca 2004 r. najpóźniej właściwym władzom, że począwszy od dnia 1 stycznia 2008 r. i nie później niż do dnia 31 grudnia 2015 r. obiekt nie będzie działał dłużej niż 20 000 godzin funkcjonowania;

- b) operator zobowiązany jest do przedkładania corocznie właściwym władzom zapisu wykorzystanego i niewykorzystanego czasu dozwolonego dla żywotności obiektów.

5. Państwa Członkowskie mogą wymagać zgodności z dopuszczalnymi wartościami emisji i terminami na wprowadzenie w życie, które są bardziej rygorystyczne o niż te ustalone w ust. 1, 2, 3 i 4 oraz w art. 10. Mogą one obejmować inne zanieczyszczenia oraz mogą nakładać dodatkowe wymogi lub dostosowania obiektu do postępu technicznego.

6. Bez uszczerbku dla przepisów niniejszej dyrektywy i dyrektywy 96/61/WE, Państwa Członkowskie mogą, uwzględniając rachunek kosztów i korzyści, jak również ich zobowiązania wynikające z dyrektywy 2001/81/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2001 r. w sprawie krajowych poziomów emisji dla niektórych rodzajów zanieczyszczenia powietrza¹³, a także z dyrektywy 96/62/WE, określić i wprowadzić w życie krajowy plan redukcji emisji z istniejących obiektów, biorąc pod uwagę m.in. przestrzeganie pułapów emisji określonych w załącznikach I i II.

Krajowy plan redukcji emisji zmniejsza całkowitą roczną emisję tlenków azotu (NO_x), ditlenku siarki (SO₂) oraz pyłów z istniejących obiektów do poziomu, jaki zostałby osiągnięty dzięki zastosowaniu dopuszczalnych wartości emisji, określonych w ust. 3, w odniesieniu do istniejących obiektów działających w 2000 r. (włącznie z istniejącymi źródłami, które w 2000 r. były objęte zatwierdzonym przez właściwe organy administracji planem modernizacji, mającym na celu zmniejszenie emisji do wymagań określonych w ustawodawstwie krajowym), na podstawie rzeczywistego czasu działania poszczególnych obiektów w ciągu roku, wykorzystywanego paliwa i wydajności cieplnej, uśrednionej w okresie do ostatnich pięciu lat użytkowania, włączając w to rok 2000.

Zamknięcie obiektu objętego krajowym planem redukcji emisji nie powoduje wzrostu całkowitej rocznej emisji z pozostałych obiektów objętych tym planem.

Krajowy plan redukcji emisji nie może w żadnych okolicznościach wyłączać obiektu z obowiązku przestrzegania przepisów ustanowionych w odpowiednim prawodawstwie wspólnotowym, w tym między innymi w dyrektywie 96/61/WE.

Następujące warunki stosuje się do krajowych planów redukcji emisji:

- a) plan określa cele ogólne i związane z nimi cele szczegółowe, środki i harmonogramy ich realizacji oraz mechanizm monitorowania;
- b) Państwa Członkowskie przekazują Komisji krajowe plany zmniejszenia emisji nie później niż do dnia 27 listopada 2003 r.;
- c) w ciągu sześciu miesięcy od przedstawienia planu określonego w lit. b) Komisja oceni, czy plan spełnia wymagania określone w niniejszym ustępie. W przypadku, gdy Komisja uzna, że plan nie spełnia tych wymagań, powiadamia o tym Państwo

¹³ Dz.U. L 309 z 27.11.2001, str. 22.

Członkowskie, a w terminie kolejnych trzech miesięcy Państwo Członkowskie przekazuje Komisji wszelkie środki, które podjęło w celu zapewnienia, że wymagania niniejszego ustępu są spełnione;

- d) nie później niż do dnia 27 listopada 2002 r. Komisja opracuje wytyczne, ułatwiające Państwom Członkowskim opracowanie ich planów krajowych.

7. Nie później niż do dnia 31 grudnia 2004 r. oraz w świetle postępu w kierunku ochrony zdrowia ludzkiego i osiągnięcia wspólnotowych celów w dziedzinie ochrony środowiska dotyczących zmniejszania zakwaszenia i poprawy jakości powietrza na mocy dyrektywy 96/62/WE, Komisja przedłoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie, w którym oceni:

- a) potrzebę dalszych środków
- b) wartości metali ciężkich emitowanych przez obiekty energetycznego spalania;
- c) opłacalność, a także koszty i korzyści z dalszego zmniejszenia emisji w sektorze dużych obiektów energetycznego spalania w Państwach Członkowskich w porównaniu z innymi sektorami;
- d) techniczną i ekonomiczną zdolność osiągnięcia takiego zmniejszenia emisji;
- e) skutki dla środowiska naturalnego i rynku wewnętrznego zarówno norm ustalonych dla sektora dużych obiektów energetycznego spalania, włącznie z przepisami dotyczącymi spalania miejscowych paliw stałych, jak i sytuacji w zakresie konkurencji na rynku energii;
- f) wszystkie krajowe plany zmniejszenia emisji dostarczone przez Państwa Członkowskie zgodnie z ust. 6.

Komisja zawrze w swoim sprawozdaniu odpowiednią propozycję końcowych terminów obowiązywania norm lub niższych dopuszczalnych wartości emisji dla odstępstw podanych w przypisie 2 do części A załącznika VI.

8. Sprawozdaniu określone w ust. 7 towarzyszą, w razie potrzeby, związane z nim propozycje uwzględniające dyrektywę 96/61/WE.

Artykuł 5

W drodze odstępstwa od przepisów załącznika III:

- 1) Obiekty o nominalnej mocy cieplnej równej lub większej niż 400 MW, które w ciągu roku działają przez okres (średnia krocząca z pięciu lat) nie dłuższy niż:

- 2 000 godzin do dnia 31 grudnia 2015 r.;
- 1 500 godzin od dnia 1 stycznia 2016 r.;

podlegają dopuszczalnej wartości emisji ditlenku siarki wynoszącej 800 mg/Nm³.

Przepisu tego nie stosuje się do nowych obiektów, dla których pozwolenie zostało wydane zgodnie z art. 4 ust. 2.

2) Do dnia 31 grudnia 1999 r. Królestwo Hiszpanii może zezwolić na budowę nowych elektrowni o nominalnej mocy cieplnej równej lub większej niż 500 MW spalających miejscowe lub przywożone paliwa stałe, jeśli są oddane do eksploatacji przed końcem 2005 r. oraz spełniających następujące wymagania:

- a) w przypadku spalania przywożonych paliw stałych dopuszczalna wartość emisji ditlenku siarki wynosi 800 mg/Nm^3 ;
- b) w przypadku spalania miejscowych paliw stałych stopień odsiarczania wynosi co najmniej 60%,

pod warunkiem, że zatwierdzona całkowita zdolność takich obiektów, do których stosuje się to odstępstwo, nie przekracza:

- 2 000 MWe w przypadku obiektów spalających miejscowe paliwa stałe;
- w przypadku obiektów spalających przywożone paliwa stałe - 7 500 MWe lub 50% wszystkich nowych zdolności wszystkich obiektów spalających paliwa stałe, objętych zezwoleniem do dnia 31 grudnia 1999 r. w zależności od tego, która z tych dwóch wartości jest mniejsza.

Artykuł 6

W przypadku nowych obiektów, dla których pozwolenie przyznawane jest na mocy z art. 4 ust. 2, lub obiektów określonych w art. 10, Państwa Członkowskie zapewniają, że techniczna oraz gospodarcza wykonalność połączonego wytwarzania energii cieplnej i energii elektrycznej jest badana. W przypadku, gdy wykonalność jest potwierdzona, uwzględniając sytuację rynkową i uwarunkowania dystrybucji, instalacje są odpowiednio opracowywane.

Artykuł 7

1. Państwa Członkowskie zapewniają, że w pozwoleniach lub zezwoleniach, określonych w art. 4, ustanowione są przepisy dotyczące procedur postępowania w przypadku niesprawności lub awarii sprzętu obniżającego emisję. W razie awarii, właściwe władze wymagają w szczególności, aby operator ograniczył lub wstrzymał działanie obiektu jeżeli w ciągu 24 godzin nie uda się przywrócić normalnych warunków działania, lub aby obiekt działał wykorzystując paliwo zanieczyszczające w niskim stopniu.. W żadnym wypadku łączny czas działania obiektu bez sprawnych urządzeń zmniejszających emisję nie może przekroczyć 120 godzin w ciągu 12- miesięcznego okresu. Właściwy organ może pozwolić na wyjątki od wyznaczonych limitów 24 godzin i 120 godzin w przypadkach, w których, według jego oceny:

- a) istnieje nadrzędna potrzeba utrzymania dostaw energii, lub
- b) obiekt, w którym nastąpiła awaria, byłby przez ograniczony czas zastąpiony innym obiektem, którego który spowodowałoby ogólny wzrost poziomu emisji.

2. Właściwy organ może dopuścić zawieszenie, maksymalnie na sześć miesięcy, obowiązku przestrzegania dopuszczalnych wartości emisji ditlenku siarki, określonych w art. 4, w odniesieniu do obiektu, w którym w tym celu normalnie wykorzystuje się paliwo o małej zawartości siarki w przypadkach, gdy operator nie jest w stanie przestrzegać dopuszczalnych wartości emisji z powodu braku paliwa o małej zawartości siarki, wynikającego z poważnych niedoborów. Komisja jest bezzwłocznie powiadamiana o takich przypadkach.

3. Właściwy organ może pozwolić na odstępstwo od obowiązku przestrzegania dopuszczalnych wartości emisji określonych w art. 4, w przypadkach, gdy obiekt, w którym w tym celu normalnie wykorzystuje się wyłącznie paliwo gazowe i który w przeciwnym razie musiałby być wyposażony w urządzenie do oczyszczania gazów odlotowych, musi wyjątkowo uciekać się do wykorzystania innych paliw z powodu nagłego zakłócenia w dostawie gazu, i na okres nie dłuższy niż 10 dni, w przypadku nadrzędnej konieczności utrzymania dostaw energii. Właściwy organ jest powiadamiany bezzwłocznie o każdym takim przypadku. Państwa Członkowskie niezwłocznie powiadamiają Komisję o przypadkach określonych w tym ustępie.

Artykuł 8

1. W przypadku obiektów z jednostkami spalania wielopaliwowego, w których wykorzystuje się jednocześnie dwa lub więcej paliw, przyznając pozwolenia określone w art. 4 ust. 1 lub ust. 2, a także w przypadku takich obiektów, objętych art. 4 ust. 3 lub art. 10, właściwy organ ustala dopuszczalne wartości emisji w następujący sposób:

- a) po pierwsze, przyjmując odpowiednią dopuszczalną wartość emisji dla każdego rodzaju paliwa i zanieczyszczenia, odpowiadającą nominalnej mocy cieplnej obiektu energetycznego spalania, zgodnie z załącznikami III-VII,
- b) po drugie, określając dopuszczalne wartości emisji ważone ze względu na rodzaj paliwa, które oblicza się mnożąc powyższe jednostkowe dopuszczalne wartości emisji dla poszczególnych rodzajów paliwa przez moc cieplną dostarczaną w każdym paliwie i dzieląc otrzymany wynik przez moc cieplną dostarczaną we wszystkich rodzajach paliw,
- c) po trzecie, sumując dopuszczalne wartości emisji ważone ze względu na rodzaj paliwa.

2. W przypadku jednostek spalania wielopaliwowego, wykorzystujących na własne potrzeby, jako samodzielne paliwo lub razem z innymi paliwami, pozostałości po destylacji i po procesie rafinacji ropy naftowej stosuje się, niezależnie od ust. 1, przepisy dotyczące paliwa o największej dopuszczalnej wartości emisji (paliwo dominujące), jeśli podczas działania obiektu energetycznego spalania ilość ciepła dostarczana w tym paliwie stanowi co najmniej 50% całkowitej ilości ciepła dostarczanego przez wszystkie rodzaje paliw.

Jeśli udział paliwa dominującego jest mniejszy niż 50%, to dopuszczalną wartość emisji ustala się na podstawie proporcjonalnego udziału ilości ciepła dostarczanego w poszczególnych paliwach w stosunku do całkowitej ilości ciepła dostarczonego we wszystkich rodzajach paliw, w następujący sposób:

- a) po pierwsze, przyjmując odpowiednią dopuszczalną wartość emisji dla każdego rodzaju paliwa i zanieczyszczeń, odpowiadającą nominalnej mocy cieplnej obiektu energetycznego spalania zgodnie z załącznikami III-VII,
 - b) po drugie, obliczając dopuszczalną wartość emisji dla paliwa dominującego (paliwo o największej dopuszczalnej emisji zgodnie z załącznikami III-VII, a w przypadku dwóch rodzajów paliw o takiej samej dopuszczalnej wartości emisji - paliwo dostarczające większą ilość ciepła); wartość tę oblicza się, mnożąc dopuszczalną wartość emisji określoną dla danego rodzaju paliwa w załącznikach III-VII przez współczynnik równy dwa, a następnie odejmując od otrzymanego wyniku dopuszczalną wartość emisji dla paliwa o najmniejszej dopuszczalnej emisji,
 - c) po trzecie, określając dopuszczalne wartości emisji ważone ze względu na rodzaj paliwa, które oblicza się mnożąc wyliczoną dopuszczalną wartość emisji przez ilość ciepła dostarczanego w paliwie dominującym i mnożąc pozostałe dopuszczalne wartości emisji dla poszczególnych paliw przez ilość ciepła dostarczanego w każdym z nich, a następnie dzieląc otrzymany wynik mnożenia przez całkowitą ilość ciepła dostarczanego przez wszystkie paliwa;
 - d) po czwarte, sumując dopuszczalne wartości emisji ważone ze względu na rodzaj paliwa.
3. Alternatywnie w stosunku do ust. 2 można stosować następujące średnie dopuszczalne wartości emisji ditlenku siarki (niezależnie od wykorzystanego połączenia paliw):
- a) w odniesieniu do obiektów, określonych w art. 4 ust. 1 i 3: 1 000 mg/Nm³, uśrednione dla wszystkich takich obiektów w ramach rafinerii;
 - b) w odniesieniu do nowych obiektów określonych w art. 4 ust. 2: 600 mg/Nm³, uśrednione dla wszystkich obiektów w ramach rafinerii, z wyjątkiem turbin gazowych.

Właściwe władze zapewniają, że stosowanie tego przepisu nie prowadzi do wzrostu emisji z istniejących obiektów.

4. W przypadku obiektów z jednostkami spalania wielopaliwowego, obejmującymi wykorzystywanie dwóch lub więcej paliw, przy przyznawaniu pozwolenia określonego w art. 4 ust. 1 i 2, oraz w przypadku takich obiektów objętych art. 4 ust. 3 lub art. 10, stosuje się dopuszczalne wartości emisji ustalone w załącznikach II-VII odpowiadające wykorzystanemu paliwu.

Artykuł 9

Gazy odlotowe z obiektów energetycznego spalania odprowadza się w sposób kontrolowany za pomocą komina. Warunki odprowadzania gazów odlotowych są określone w pozwoleniach określonych w art. 4 i w pozwoleniach dla obiektów energetycznego spalania, objętych art. 10. Właściwy organ w szczególności zapewnia, że wysokość komina jest obliczana w taki sposób, który zabezpiecza zdrowie oraz środowisko.

Artykuł 10

W przypadku, gdy obiekt energetycznego spalania jest rozszerzony o co najmniej 50 MW,

dopuszczalne wartości emisji ustalone w części B załączników III-VII stosuje się do nowej części obiektu oraz ustala się je w odniesieniu do pojemności cieplnej całego obiektu. Przepisu tego nie stosuje się do przypadków określonych w art. 8 ust. 2 i 3.

W przypadku, gdy operator obiektu energetycznego spalania rozważa zmianę, zgodnie z art. 2 ust. 10 lit. b) i art. 12 ust. 2 dyrektywy 96/61/WE, dopuszczalne wartości emisji ustalone w części B załączników III-VII stosuje się w odniesieniu do ditlenku siarki, tlenków azotu oraz pyłów.

Artykuł 11

W przypadku budowy obiektów energetycznego spalania, które mogą prawdopodobnie wywierać znaczące skutki dla środowiska naturalnego w innym Państwie Członkowskim, Państwa Członkowskie zapewniają, że ma miejsce udzielanie informacji oraz wszelkie odpowiednie konsultacje, zgodnie z art. 7 dyrektywy Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny wpływu wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne prywatne na środowisko¹⁴.

Artykuł 12

Państwa Członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, zgodnie z częścią A załącznika VIII, monitorowania emisji z obiektów energetycznego spalania objętych niniejszą dyrektywą oraz wszystkich innych wartości, wymaganych dla wykonania niniejszej dyrektywy. Państwa Członkowskie mogą wymagać, aby takie monitorowanie przeprowadzane było na koszt operatora.

Artykuł 13

Państwa Członkowskie podejmują odpowiednie środki w celu zapewnienia, że operator powiadamia właściwe władze w rozsądnych terminach o wynikach prowadzonych pomiarów ciągłych, sprawdzaniu urządzeń pomiarowych, pojedynczych pomiarach i wszystkich innych pomiarach, przeprowadzonych w celu oceny zgodności z niniejszą dyrektywą.

Artykuł 14

1. W przypadku pomiarów ciągłych uznaje się, że dopuszczalne wartości emisji określone w części A załączników III-VII są przestrzegane, jeżeli ocena wyników wskazuje w odniesieniu do godzin funkcjonowania w ciągu roku kalendarzowego, że:

- a) żadna z kalendarzowych średnich wartości miesięcznych nie przekracza dopuszczalnych wartości emisji, oraz
- b) w przypadku:
 - (i) ditlenku siarki i pyłu: 97% wszystkich średnich wartości 48-godzinnych nie przekracza 110% dopuszczalnej wartości emisji,

¹⁴Dz.U. L 175 z 5.7.1985, str. 40. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą Rady 97/11/WE (Dz.U. L 7 z 14.3.1997, str. 5).

- (ii) tlenków azotu: 95% wszystkich średnich wartości 48-godzinnych nie przekracza 110% dopuszczalnej wartości emisji.

Okresów określonych w art. 7, jak również okresów rozruchu i wyłączeń nie bierze się pod uwagę.

2. W przypadkach, gdy wymagane są tylko pomiary przerywane lub inne właściwe procedury oznaczania, dopuszczalne wartości emisji określone w załącznikach III-VII uważa się za przestrzegane, jeśli wyniki każdej serii pomiarów lub innych procedur określonych i ustalonych zgodnie z zasadami przewidzianymi przez właściwe władze nie przekraczają dopuszczalnych wartości emisji.

3. W przypadkach określonych w art. 5 ust. 2, stopień odsiarczania uważa się za przestrzegany, jeśli ocena wyników pomiarów przeprowadzonych w zastosowaniu części A pkt 3 załącznika VIII wskazuje, że wszystkie kalendarzowe średnie wartości miesięczne lub wszystkie kroczące średnie miesięczne są zgodne z wymaganym stopniem odsiarczania.

Okresów określonych w art. 7, jak również okresów rozruchu i wyłączeń nie bierze się pod uwagę.

4. W odniesieniu do nowych obiektów, dla których pozwolenie jest przyznane na podstawie art. 4 ust. 2, dopuszczalną wartość emisji uważa się za przestrzeganą, dla godzin funkcjonowania obiektu w roku kalendarzowym, jeśli:

- a) żadna potwierdzona dobową średnią wartość nie przekracza odpowiednich danych liczbowych określonych w części B załączników III-VII, oraz
- b) 95% wszystkich potwierdzonych średnich wartości godzinnych w ciągu roku nie przekracza 200% odpowiednich wartości określonych w części B załączników III-VII.

„Potwierdzone wartości średnie” określa się zgodnie z częścią A pkt 6 załącznika VIII.

Okresów określonych w art. 7, jak również okresów rozruchu i wyłączeń nie bierze się pod uwagę.

Artykuł 15

1. Państwa Członkowskie, najpóźniej do dnia 31 grudnia 1990 r., powiadamiają Komisję o programach sporządzonych zgodnie z art. 3 ust. 1.

Najpóźniej w rok po zakończeniu różnych faz redukcji emisji z istniejących obiektów, Państwa Członkowskie przesyłają Komisji końcowe skrócone sprawozdanie w sprawie wyników realizacji programów.

Sprawozdanie przejściowe jest również wymagane w połowie każdej fazy.

2. Sprawozdania określone w ust. 1, zapewniają ogólny obraz:

- a) wszystkich obiektów energetycznego spalania objętych niniejszą dyrektywą,

- b) emisji ditlenku siarki i tlenków azotu, wyrażonych w tonach na rok oraz jako stężenia tych substancji w gazach odlotowych,
- c) środków już podjętych lub rozważanych, w celu zmniejszenia emisji, jak również zmian w doborze wykorzystywanego paliwa,
- d) zmian w metodach działania już dokonanych lub rozważanych,
- e) ostatecznych zamknięć obiektów energetycznego spalania już dokonanych lub przewidzianych do zamknięcia, oraz
- f) gdzie stosowne dopuszczalnych wartości emisji określonych w programach w odniesieniu do istniejących obiektów.

Przy określaniu rocznych emisji i stężeń zanieczyszczeń w gazach odlotowych, Państwa Członkowskie uwzględniają art. 12, 13 i 14.

3. Państwa Członkowskie, stosujące art. 5 lub przepisy Uwag w załączniku III lub przypisy do części A załącznika VI, corocznie przedkładają Komisji sprawozdania w tym zakresie.

Artykuł 16

Państwa Członkowskie ustalają kary mające zastosowanie do naruszeń przepisów krajowych, przyjętych na mocy niniejszej dyrektywy. Przewidziane w ten sposób kary są skuteczne, proporcjonalne oraz odstraszające.

Artykuł 17

1. Dyrektywa 88/609/EWG traci moc z dniem 27 listopada 2002 r., bez uszczerbku dla ust. 2 lub zobowiązań Państw Członkowskich dotyczących terminów transpozycji i zastosowania tej dyrektywy, wymienionych w załączniku IX do niniejszej dyrektywy.

2. W przypadku nowych obiektów, objętych pozwoleniem przed dniem 27 listopada 2002¹, jak określono w art. 4 ust. 1 niniejszej dyrektywy, art. 4 ust. 1, art. 5 ust. 2, art. 6, art. 15 ust. 3, załączniki III, VI, VIII i pkt. A.2 załącznika IX do dyrektywy 88/609/EWG ostatnio zmienionej dyrektywą 94/66/WE pozostają w mocy do dnia 1 stycznia 2008 r., po którym zostają uchylone.

3. Odniesienia do dyrektywy 88/609/EWG interpretowane są jako odniesienia do niniejszej dyrektywy i są rozumiane zgodnie z tabelą korelacji z załącznika X do niniejszej dyrektywy.

Artykuł 18

1. Państwa Członkowskie wprowadzą w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy do dnia 27 listopada 2002 r. i niezwłocznie powiadomią o tym Komisję.

Przepisy przyjęte przez Państwa Członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez Państwa Członkowskie.

2. W odniesieniu do istniejących obiektów oraz w odniesieniu do obiektów, dla których pozwolenie przyznawane jest na podstawie art. 4 ust. 1, przepisy części A pkt 2 załącznika VIII stosuje się od dnia 27 listopada 2004 r.

3. Państwa Członkowskie prześlą Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinach objętych niniejszą dyrektywą.

Artykuł 19

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie w dniu jej opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Artykuł 20

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Luksemburgu, dnia 23 października 2001 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

N. FONTAINE

Przewodniczący

W imieniu Rady

A. NAYTS - UYTTEBROECK

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

**PUŁAPY I CELE ZMNIEJSZENIA EMISJI DLA SO₂ Z ISTNIEJĄCYCH
OBIEKTÓW^{15 16}**

Państwo Członkowskie	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Emisje SO ₂ przez duże obiekty energe- tycznego spalania z 1980 r. (w kilotonach)	Pułap emisji (kton/rok)			% redukcji ponad emisje z 1980 r.			% redukcji ponad dostosowane emisje z 1980 r.		
		Faza 1	Faza 2	Faza 3	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Faza 1	Faza 2	Faza 3
		1993	1998	2003	1993	1998	2003	1993	1998	2003
Belgia	530	318	212	159	- 40	- 60	- 70	- 40	- 60	- 70
Dania	323	213	141	106	- 34	- 56	- 67	- 40	- 60	- 70
Niemcy	2225	1 335	890	668	- 40	-60	- 70	- 40	- 60	- 70
Grecja	303	320	320	320	+ 6	+ 6	+ 6	- 45	- 45	- 45
Hiszpania	2290	2290	1 730	1 440	0	- 24	- 37	- 21	- 40	- 50
Francja	1 910	1 146	764	573	- 40	- 60	- 70	- 40	- 60	- 70
Irlandia	99	124	124	124	+ 25	+ 25	+ 25	- 29	- 29	- 29
Włochy	2450	1 800	1 500	900	- 27	- 39	- 63	- 40	- 50	- 70
Luksemburg	3	1,8	1,5	1,5	-40	-50	- 60	-40	- 50	-50
Niderlandy	299	180	120	90	-40	- 60	- 70	-40	-60	- 70
Portugalia	115	232	270	206	+ 102	+ 135	+ 79	- 25	- 13	- 34
Zjednoczone Królestwo	3883	3 106	2 330	1 553	- 20	- 40	- 60	- 20	- 40	- 60
Austria	90	54	36	27	- 40	- 60	- 70	- 40	- 60	- 70
Finlandia	171	102	68	51	- 40	- 60	- 70	- 40	- 60	- 70
Szwecja	112	67	45	34	- 40	- 60	- 70	- 40	- 60	- 70

¹⁵ Dodatkowo emisje mogą wynikać z objętości dopuszczonej dnia 1 lipca 1987 r. lub później.

¹⁶ Emisje pochodzące z obiektów energetycznego spalania dopuszczonych przed dniem 1 lipca 1987, lecz jeszcze nie działających, i które nie były brane pod uwagę przy ustanawianiu pułapów emisji ustalonych niniejszym Załącznikiem, są albo zgodne z wymaganiami ustanowionymi niniejszą dyrektywą dla nowych obiektów, albo są wliczone w ogólne emisje z istniejących obiektów, które nie mogą przekraczać pułapów ustalonych w niniejszym Załączniku.

ZAŁĄCZNIK II

**PUŁAPY I CELE ZMNIEJSZENIA EMISJI DLA NO_x Z ISTNIEJĄCYCH
OBIEKTÓW^{17 18}**

Państwo Członkowskie	0	1	2	3	4	5	6
	Emisje NO _x (jako NO ₂) dużych obiektów energetyczne go spalania z 1980 r. w kilotonach (kton)	Pułap emisji NO _x (kton/rok)		% redukcji ponad emisje 1980 r.		% redukcji ponad uzgodnione emisje 1980 ¹⁷	
		Faza 1	Faza 2	Faza 1	Faza 2	Faza 1	Faza 2
		1993 ¹	1998	1993 ¹	1998	1993 ¹	1998
Belgia	110	88	66	- 20	- 40	- 20	-40
Dania	124	121	81	- 3	- 35	- 10	- 40
Niemcy	870	696	522	- 20	- 40	- 20	- 40
Grecja	36	70	70	+ 94	+ 94	0	0
Hiszpania	366	368	277	+ 1	- 24	- 20	- 40
Francja	400	320	240	- 20	- 40	- 20	- 40
Irlandia	28	50	50	+ 79	+ 79	0	0
Włochy	580	570	428	- 2	- 26	- 20	- 40
Luksemburg	3	2,4	1,8	- 20	- 40	- 20	- 40
Niderlandy	122	98	73	- 20	- 40	- 20	- 40
Portugalia	23	59	64	+ 157	+ 178	- 8	0
Zjednoczone Królestwo	1 016	864	711	- 15	- 30	- 15	- 30
Austria	19	15	11	- 20	- 40	- 20	-40
Finlandia	81	65	48	- 20	- 40	- 20	- 40
Szwecja	31	25	19	- 20	- 40	- 20	- 40

¹⁷ Dodatkowe emisje mogą wynikać z objętości dopuszczonej dnia 1 lipca 1987 r. lub później.

¹⁸ Emisje pochodzące z obiektów energetycznego spalania dopuszczonych przed dniem 1 lipca 1987, lecz jeszcze nie działających, i które nie były brane pod uwagę przy ustanawianiu pułapów emisji ustalonych niniejszym Załącznikiem, są albo zgodne z wymaganiami ustanowionymi niniejszą dyrektywą dla nowych obiektów, albo są wliczone w ogólne emisje z istniejących obiektów, które nie mogą przekraczać pułapów ustalonych w niniejszym Załączniku.

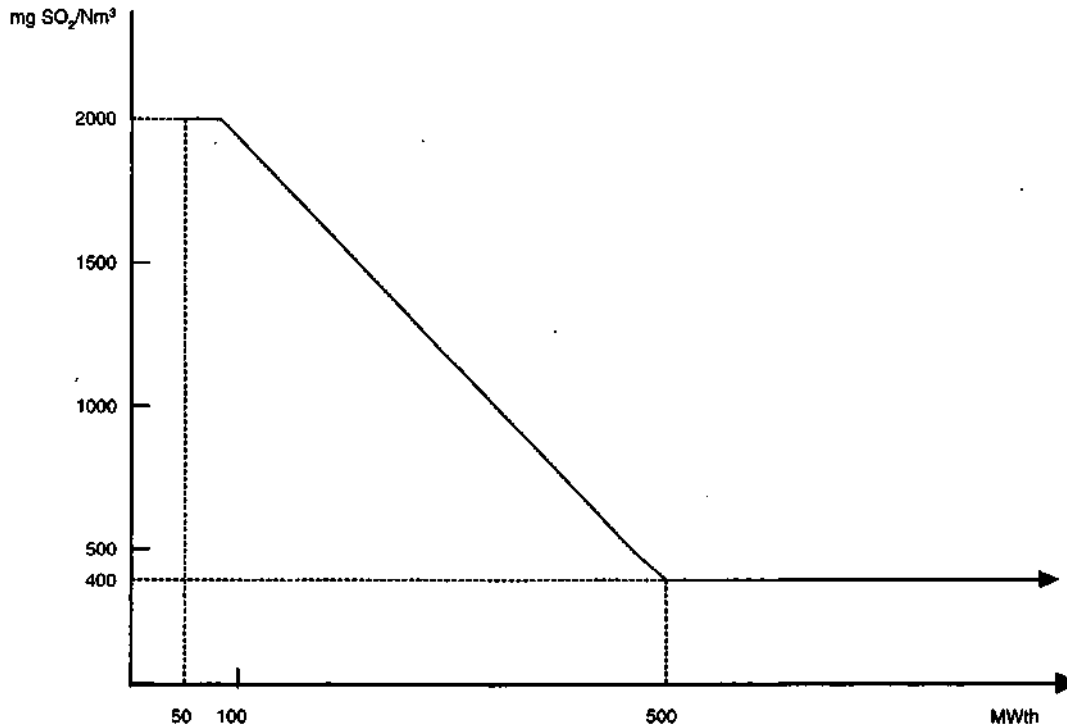
¹ Państwa Członkowskie mogą z przyczyn technicznych opóźnić do dwóch lat datę fazy 1 dla zmniejszenia emisji NO_x przez powiadomienie Komisji w ciągu jednego miesiąca od notyfikacji niniejszej dyrektywy.

ZAŁĄCZNIK III

DOPUSZCZALNE WARTOŚCI EMISJI DLA SO₂

Paliwa stałe

- A. Dopuszczalne wartości emisji SO₂ wyrażone w mg/Nm³ (6% zawartości O₂) które mają zostać zastosowane przez nowe i istniejące obiekty odpowiednio na podstawie art. 4 ust. 1 i art. 4 ust. 3:

Uwaga: W przypadku, gdy powyższa dopuszczalna wartość emisji nie może być osiągnięta z uwagi na właściwości paliwa, stopień odsiarczania co najmniej 60% jest osiągany w przypadku obiektów o nominalnej mocy cieplnej mniejszej niż lub równej 100 MWth, 75% dla obiektów większych niż 100 MWth i mniejszych lub równych 300 MWth oraz 90% dla obiektów większych od 300 MWth. Dla obiektów większych niż 500 MWth stosuje się stopień odsiarczania co najmniej 94% lub co najmniej 92% w przypadku, gdy umowę na montaż sprzętu odsiarczania gazu spalinowego lub nawapniania zawarto, a działanie instalacji zostało rozpoczęte przed dniem 1 stycznia 2001 r.

- B. Dopuszczalne wartości emisji SO₂ wyrażone w mg/Nm³ (zawartość tlenu 6%) które mają zostać zastosowane dla nowych i istniejących obiektów na podstawie art. 4 ust. 2 z wyjątkiem turbin gazowych.

Typ paliwa	50-100 MWth	100-300 MWth	> 300 MWth
Biomasa	200	200	200
Ogółem	850	200 ¹	200

¹ Z wyjątkiem przypadku najbardziej peryferyjnych regionów, gdzie stosuje się 850 do 200 mg/Nm³ (spadek liniowy).

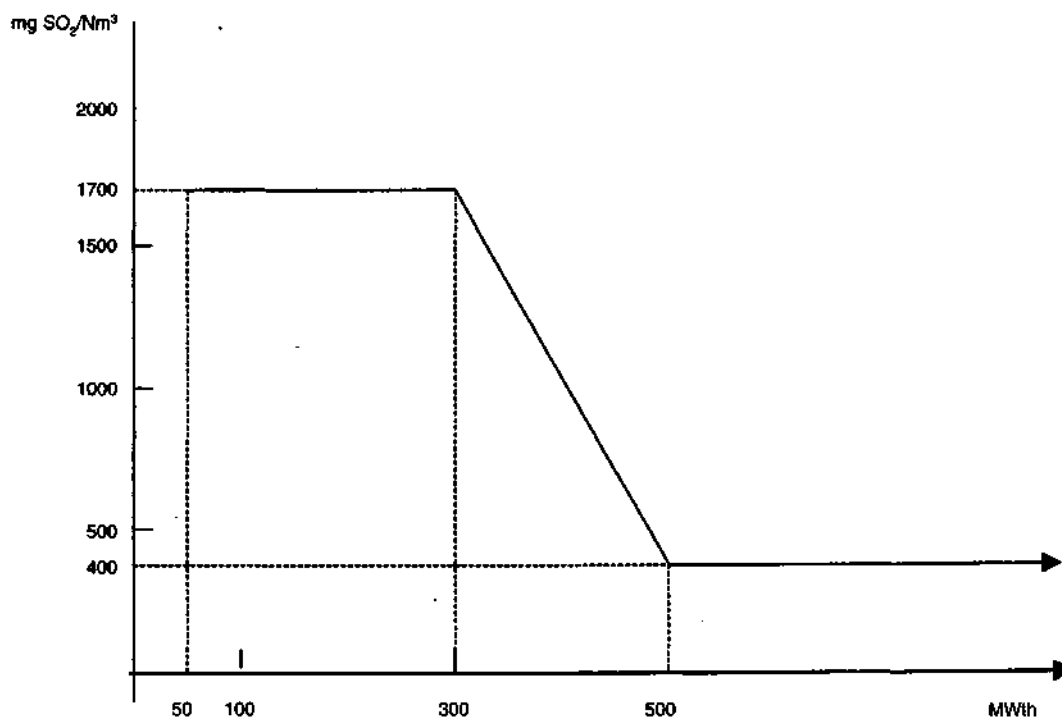
Uwaga: W przypadku, gdy powyższa dopuszczalna wartość emisji nie może być osiągnięta z uwagi na właściwości paliwa, instalacje muszą osiągać 300 mg/Nm³ SO₂, lub musi być osiągnięty stopień odsiarczania co najmniej 92% w przypadku obiektów o nominalnej mocy cieplnej mniejszej lub równej 300 MWth i w przypadku obiektów o nominalnej mocy cieplnej większej od 300 MWth stopień odsiarczania musi być co najmniej 95% wraz z najwyższą dopuszczalną wartością emisji stanowiącą 400 mg/Nm³.

ZAŁĄCZNIK IV

DOPUSZCZALNE WARTOŚCI EMISJI DLA SO₂

Paliwa płynne

- A. Dopuszczalne wartości emisji SO₂ wyrażone w mg/Nm³ (3% zawartości O₂) które mają zostać zastosowane przez nowe i istniejące obiekty odpowiednio na podstawie art. 4 ust. 1 i art. 4 ust. 3:

- B. Dopuszczalne wartości emisji SO₂ wyrażone w mg/Nm³ (3% zawartości O₂) które mają zostać zastosowane przez nowe obiekty na podstawie art. 4 ust. 2 z wyjątkiem turbin gazowych.

50-100 MWth	100-300 MWth	> 300 MWth
850	400-200 (spadek liniowy) ¹	200

¹ Z wyjątkiem przypadku najbardziej peryferyjnych regionów, gdzie stosuje się 850-200 mg/Nm³ (spadek liniowy).

W przypadku dwóch instalacji o nominalnej mocy cieplnej 250 MWth na Krecie i Rodos, które mają zostać objęte pozwoleniem przed dniem 31 grudnia 2007 r., stosuje się dopuszczalną wartość emisji 1 700 mg/Nm³.

ZAŁĄCZNIK V

DOPUSZCZALNE WARTOŚCI EMISJI DLA SO₂

Paliwa gazowe

- A.. Dopuszczalne wartości emisji SO₂ wyrażone w mg/Nm³ (zawartość tlenu 3%) które mają zostać zastosowane przez nowe i istniejące obiekty na podstawie art. 4 ust. 1 i art. 4 ust. 3 odpowiednio:

Typ paliwa	wartości dopuszczalne (mg/Nm ³)
Paliwa gazowe ogółem	35
Gaz skroplony	5
Gazy niskokaloryczne ze zgazowania pozostałości rafineryjnych, gazy z pieców koksowniczych oraz gazy wielkopieczowe	800
Gaz ze zgazowania węgla	¹

¹ Rada ustali dopuszczalne wartości emisji dla takiego gazu na późniejszym etapie na podstawie propozycji, które ma przedłożyć Komisja w świetle dalszego doświadczenia technicznego.

- B. Dopuszczalne wartości emisji SO₂ wyrażone w mg/Nm³ (3% zawartości O₂) które mają być zastosowane przez nowe obiekty na podstawie art. 4 ust. 2:

Paliwa gazowe ogółem	35
Gaz skroplony	5
Niskokaloryczne gazy koksownicze	400
Niskokaloryczne gazy wielkopieczowe	200

ZAŁĄCZNIK VI

DOPUSZCZALNE WARTOŚCI EMISJI DLA NO_x (MIERZONE JAKO NO₂)

- A. Dopuszczalne wartości emisji NO_x wyrażone w mg/Nm³ (6% zawartości O₂ dla paliw stałych, 3% dla paliw płynnych i gazowych) które mają zostać zastosowane przez nowe i istniejące obiekty odpowiednio na podstawie art. 4 ust. 1 i art. 4 ust. 3:

Typ paliwa:	wartości dopuszczalne ¹ (mg/Nm ³)
Stałe ^{2 3} :	
50-500 MWth:	600
>500 MWth:	500
Od dnia 1 stycznia 2016 r.	
50-500 MWth:	600
>500 MWth:	200
Płynne:	
50-500 MWth:	450
>500 MWth:	400
Gazowe:	
50-500 MWth:	300
>500 MWth:	200

¹ Z wyjątkiem przypadku najbardziej peryferyjnych regionów, gdzie stosuje się następujące wartości:

Stałe ogółem: 650
 Stałe o zawartości < 10% objętościowo: 1 300
 Płynne: 450
 Gazowe: 350

² Do dnia 31 grudnia 2015 r. obiekty o nominalnej mocy cieplnej większej niż 500 MW, które od 2008 r. nie będą funkcjonować dłużej niż 2 000 godzin rocznie (średnia krocząca z okresu pięciu lat):

- w przypadku obiektu objętego pozwoleniem zgodnie z art. 4 ust. 3 lit a) podlegają wartości dopuszczalnej dla tlenku azotu (mierzonej jako NO₂) równą 600 mg/Nm³;
- w przypadku obiektu podlegającego planowi krajowemu na mocy art. 4 ust. 6 posiadają swój udział w planie krajowym ocenionym na podstawie wartości dopuszczalnej równej 600 mg/Nm³.

Od dnia 1 stycznia 2016 r. takie obiekty nie działają dłużej niż 1 500 godzin rocznie (średnia krocząca w okresie pięciu lat), podlegają wartości dopuszczalnej emisji dla tlenku azotu (mierzonej jako NO₂ 450 mg/Nm³).

³ Do dnia 1 stycznia 2018 r. w przypadku obiektów, które w okresie 12 miesięcy kończącym się dnia 1 stycznia 2001 r. działały i kontynuują działanie, dla paliw stałych, w których zawartość ciał lotnych jest mniejsza niż 10%, stosuje się wartość 1 200 mg/Nm³.

- B. Dopuszczalne wartości emisji NO_x wyrażone w mg/Nm³, które mają zostać zastosowane przez nowe obiekty na podstawie art. 4 ust. 2 z wyjątkiem turbin gazowych.

Paliwa stałe (6% zawartości O₂)

Typ paliwa	50-100 MWth	100-300 MWth	> 300 MWth
Biomasa	400	300	200
Ogółem	400	200 ¹	200

¹ Z wyjątkiem przypadku najbardziej peryferyjnych regionów, gdzie stosuje się 300 mg/Nm³.

Paliwa płynne (3% zawartości O₂)

50-100 MWth	100-300 MWth	> 300 MWth
400	200 ¹	200

¹ Z wyjątkiem przypadku najbardziej peryferyjnych regionów, gdzie stosuje się 300 mg/Nm³.

W przypadku dwóch instalacji o nominalnej mocy cieplnej 250 MWth na Krecie i Rodos, które mają uzyskać pozwolenia przed dniem 31 grudnia 2007 r., stosuje się dopuszczalną wartość emisji 400 mg/Nm³.

Paliwa gazowe (3% zawartości O₂)

	50-300 MWth	> 300 MWth
Gaz ziemny (uwaga 1)	150	100
Inne gazy	200	200

Turbiny gazowe

Dopuszczalne wartości emisji NO_x wyrażona w mg/Nm³ (15% zawartości O₂) które mają być zastosowane przez pojedynczą jednostkę turbiny gazowej na podstawie art. 4 ust. 2 (wartości dopuszczalne stosuje się tylko powyżej 70% obciążenia):

	50 MWth (moc cieplna wg warunków ISO)
Gaz ziemny (uwaga 1)	50 (uwaga 2)
Paliwa płynne (uwaga 3)	120
Paliwa gazowe (inne niż gaz ziemny)	120

Turbiny gazowe do użytku na wypadek awarii, które działają krócej niż 500 godzin rocznie są wyłączone z tych wartości dopuszczalnych. Operator takich obiektów jest zobowiązany do przedkładania corocznie zapisu takiego wykorzystanego czasu właściwym władzom.

Uwaga 1: Gaz ziemny jest naturalnie występującym metanem o zawartości nie większej niż 20% (objętościowo) składników obojętnych i innych składników.

Uwaga 2: 75 mg/Nm³ w następujących przypadkach, gdy wydajność turbiny gazowej jest ustalona przy obciążeniu podstawowym według normy ISO:

- turbiny gazowe wykorzystywane w połączonych systemach ciepłych i energii elektrycznej o ogólnej wydajności większej niż 75%;
- turbiny gazowe wykorzystywane w połączonych cyklicznie obiektach o rocznej średniej ogólnej wydajności elektrycznej większej niż 55%;
- turbiny gazowe dla urządzeń mechanicznych.

Dla turbin gazowych o pojedynczym cyklu nie podlegających żadnej z powyższych kategorii, ale o wydajności większej niż 35% - ustalonej przy obciążeniu podstawowym według normy ISO - dopuszczalna wartość emisji wynosi $50 \cdot \frac{_}{35}$ w przypadku gdy $_$ jest wydajnością turbiny gazowej wyrażoną procentowo (oraz w warunkach obciążenia podstawowego według normy ISO).

Uwaga 3: Tę dopuszczalną wartość emisji stosuje się tylko w odniesieniu do turbin gazowych opalanych średnimi i lekkimi destylatami.

ZAŁĄCZNIK VII

DOPUSZCZALNE WARTOŚCI EMISJI DLA PYŁU

- A. Dopuszczalne wartości emisji pyłu wyrażone w mg/Nm^3 (6% zawartości O_2 dla paliw stałych, 3% dla paliw płynnych i gazowych) które mają być zastosowane przez nowe oraz istniejące obiekty odpowiednio na podstawie art. 4 ust. 1 i art. 4 ust. 3:

Typ paliwa	Nominalna moc cieplna (MW)	Dopuszczalne wartości emisji (mg/Nm^3)
Stałe	≥ 500	50 ²
	< 500	100
Płynne	Wszystkie obiekty	50
Gazowe	Wszystkie obiekty	5 jako zasada 10 dla gazów wielkopieczowych 50 dla gazów produkowanych w przemyśle stalowym, które mogą być wykorzystywane gdziekolwiek indziej

¹ Wartość dopuszczalna 100 mg/Nm^3 może być stosowana w odniesieniu do obiektów o nominalnej mocy cieplnej mniejszej od 500 MWth spalających paliwo płynne o zawartości popiołu większej niż 0,06%.

² Wartość dopuszczalna 100 mg/Nm^3 może być stosowana w odniesieniu do obiektów objętych pozwoleniem na podstawie art. 4 ust. 3 o nominalnej mocy cieplnej większej lub równej 500 MWth spalających paliwo stałe o kaloryczności mniejszej niż 5 800 kJ/kg (wartość kaloryczna netto), o zawartości wilgoci niż 45% wagowo, oraz połączonej zawartości wilgoci i popiołu większej niż 60% wagowo i zawartości tlenu wapnia większej niż 10%.

- B. Dopuszczalne wartości emisji pyłu wyrażone w mg/Nm^3 które mają zostać zastosowane przez nowe obiekty na podstawie art. 4 ust. 2 z wyjątkiem turbin gazowych:

Paliwa stałe (6% zawartości O_2)

50-100 MWth	> 100 MWth
50	30

Paliwa płynne (3% zawartości O_2)

50 do 100 MWth	> 100 MWth
50	30

W przypadku dwóch instalacji o nominalnej mocy cieplnej 250 MWth na Krecie i Rodos, które mają zostać objęte pozwoleniem przed dniem 31 grudnia 2007 r., stosuje się dopuszczalną wartość emisji 50 mg/Nm^3 .

Paliwa gazowe (3% zawartości O_2)

Jako zasada	5
Dla gazu wielkopiecowego	10
Dla gazów produkowanych w przemyśle stalowym, które mogą być wykorzystywane gdzie indziej	30

ZAŁĄCZNIK VIII

METODY POMIARÓW EMISJI

A. Procedury pomiarów i oceny emisji z obiektów energetycznego spalania.

1. *Do dnia 27 listopada 2004 r.*

Stężenia SO₂, pyłu, NO_x są mierzone w sposób ciągły w przypadku nowych obiektów, którym przyznano pozwolenie na podstawie art. 4 ust. 1 o nominalnej mocy cieplnej większej niż 300 MW. Jednakże monitorowanie SO₂ i pyłu musi być ograniczone do pomiarów przerywanych lub innych właściwych procedur oznaczeń w przypadkach, gdy takie pomiary lub procedury, które muszą być zweryfikowane i zatwierdzone przez właściwe władze, mogą być stosowane dla uzyskania stężenia.

W przypadku nowych obiektów, którym przyznano pozwolenie na podstawie art. 4 ust. 1, nie objętych akapitem pierwszym, właściwe władze mogą wymagać przeprowadzenia pomiarów ciągłych tych trzech zanieczyszczeń w przypadku, gdy zostało to uznane za niezbędne. W przypadku, gdy nie wymagane są pomiary ciągłe, pomiary przerywane lub właściwe procedury określania zatwierdzone przez właściwe władze wykorzystywane są regularnie w celu przeprowadzenia oceny ilości wyżej wymienionych substancji obecnych w emisjach.

2. *Od dnia 27 listopada 2002 r. i bez uszczerbku dla przepisów art. 18 ust. 2*

Właściwe władze wymagają ciągłych pomiarów stężeń SO₂, NO_x, i pyłu z gazów odlotowych z każdego obiektu energetycznego spalania o nominalnej mocy cieplnej 100 MW lub większej.

W drodze odstępstwa od akapitu pierwszego, pomiary ciągłe nie muszą być wymagane w następujących przypadkach:

- dla obiektów energetycznego spalania o żywotności mniejszej niż 10 000 godzin funkcjonowania;
- dla SO₂ i pyłu z kotłów grzewczych i turbin gazowych opalanych gazem ziemnym;
- dla SO₂ z turbin gazowych lub kotłów grzewczych opalanych olejem o znanej zawartości siarki, w przypadkach gdy brak sprzętu odsiarczającego;
- dla SO₂ z kotłów grzewczych opalanych biomasą, jeżeli operator może udowodnić, że emisje SO₂ w żadnych warunkach nie przekraczają dopuszczalnych wartości emisji.

W przypadku, gdy nie są wymagane pomiary ciągłe, pomiary przerywane wymagane są przynajmniej co sześć miesięcy. Alternatywnie, można wykorzystywać właściwe procedury określania, które muszą być zweryfikowane i zatwierdzone przez właściwe władze, do oceny ilości wyżej wymienionych

zanieczyszczeń obecnych w emisjach. Takie procedury wykorzystują odpowiednie normy CEN, jak tylko będą one dostępne. Jeśli normy CEN nie są dostępne, stosuje się normy ISO, normy krajowe lub międzynarodowe, które zapewnią dostarczenie danych o równoważnej jakości naukowej

3. W przypadku obiektów, które muszą przestrzegać współczynników odsiarczania ustalonych w art. 5 ust. 2 i w załączniku III, stosuje się wymogi dotyczące pomiarów emisji SO₂ ustalone w części A pkt 2. Ponadto, systematycznie należy regularnie monitorować zawartość siarki w paliwie, które jest wprowadzane do obiektu energetycznego spalania..
4. Właściwe władze są powiadamiane o podstawowych zmianach w typie wykorzystanego paliwa lub sposobach działania obiektu. Decydują one, czy wymagania monitorowania ustanowione w pkt. 2 są wciąż odpowiednie, czy wymagają dostosowania.
5. Pomiary ciągłe przeprowadzane zgodnie z pkt. 2 obejmują odpowiednie parametry procesu działania, jak zawartość tlenu, temperatura, ciśnienie i zawartość pary wodnej. Stały pomiar zawartości pary wodnej w gazach spalinowych nie jest konieczny, pod warunkiem, że zapewni się wysuszenie próbki gazu przed analizą emisji.

Reprezentatywne pomiary, to jest pobieranie próbek i analiza, odpowiednich zanieczyszczeń i parametrów procesu jak również referencyjne metody pomiarowe mające na celu kalibrację automatycznych systemów pomiarowych przeprowadzane są zgodnie z normami CEN, jak tylko będą one dostępne. Jeśli normy CEN nie są dostępne stosuje się normy ISO, normy krajowe lub międzynarodowe, które zapewnią dostarczenie danych równoważnej jakości naukowej.

Systemy pomiarów ciągłych podlegają kontroli za pomocą równoległych pomiarów z metodami referencyjnymi, co najmniej raz w roku.

6. Wartość 95% przedziałów ufności pojedynczego zmierzonego wyniku nie przekracza następujących wartości procentowych dopuszczalnej wartości emisji:

Ditlenek siarki	20%
Tlenki azotu	20%
Pył	30%

Potwierdzone godzinne i dzienne wartości średnie ustalane są ze zmierzonych wartości średniej godzinnej po odjęciu wartości przedziału ufności określonego powyżej.

Każdy dzień, w którym więcej niż trzy wartości średniej godzinnej są nieważne z powodu niesprawności lub utrzymania systemu pomiaru ciągłego, jest unieważniany. Jeżeli w ciągu roku więcej niż dziesięć dni jest nieważnych w odniesieniu do takich sytuacji, właściwe władze wymagają od operatora podjęcia

odpowiednich środków w celu poprawy wiarygodności systemu ciągłego monitorowania.

B. Określenie całkowitej rocznej emisji obiektów energetycznego spalania.

Do 2003 r. włącznie, właściwe władze uzyskują oznaczenie całkowitej rocznej emisji SO₂ i NO_x z nowych obiektów energetycznego spalania. Jeśli wykorzystywane jest ciągłe monitorowanie, operator obiektu energetycznego spalania dodaje oddzielnie dla każdego zanieczyszczenia, masę zanieczyszczenia wyemitowaną każdego dnia na podstawie objętościowego natężenia przepływu gazów odlotowych. W przypadku, gdy nie wykorzystuje się ciągłego monitorowania, oszacowania całkowitych rocznych emisji są ustalane przez operatora na podstawie części A pkt 1 w sposób zadowalający właściwe władze.

Państwa Członkowskie przekazują Komisji całkowite roczne emisje SO₂ i NO_x z nowych obiektów energetycznego spalania, w tym samym czasie, co komunikaty wymagane na podstawie części A pkt 3 dotyczące całkowitej rocznej emisji z istniejących obiektów.

Państwa Członkowskie ustalają, począwszy od roku 2004 i dla każdego kolejnego roku spis poziomów emisji SO₂, NO_x i pyłów ze wszystkich obiektów energetycznego spalania o nominalnej mocy cieplnej 50 MW lub większej. Właściwe władze uzyskują dla każdego obiektu działającego pod kontrolą jednego operatora danej lokalizacji, następujące dane:

- całkowita roczna emisja SO₂, NO_x i pyłu (jako całkowita ilość cząstek zawieszonych).
- całkowita roczna ilość nakładu energii, związanej z wartością kaloryczną netto, w podziale na pięć kategorii paliw: biomasa, inne paliwa stałe, paliwa płynne, gaz ziemny, inne gazy.

Podsumowanie wyników tego spisu pokazujące oddzielnie emisje z rafinerii jest przekazywane Komisji co trzy lata w ciągu dwunastu miesięcy od końca danego okresu trzyletniego. Coroczne dane dotyczące poszczególnych obiektów są udostępniane Komisji na jej żądanie. Komisja udostępnia Państwom Członkowskim podsumowanie porównania i oszacowania krajowych spisów w ciągu dwunastu miesięcy od otrzymania spisów krajowych.

Począwszy od dnia 1 stycznia 2008 r. Państwa Członkowskie składają corocznie sprawozdania Komisji w sprawie istniejących obiektów zgłoszonych dla spełnienia warunków na mocy art. 4 ust. 4 wraz z zapisem czasu wykorzystanego i niewykorzystanego i czasu dozwolonej żywotności obiektu.

C. Oznaczenie całkowitej rocznej emisji istniejących obiektów do roku 2003 włącznie.

1. Państwa Członkowskie ustalają, począwszy od roku 1990 i dla każdego kolejnego roku do 2003 r. włącznie, całkowite poziomy emisji dla istniejących obiektów obejmujące SO₂ i NO_x:

- na podstawie poszczególnych obiektów dla obiektów powyżej 300 MWth i dla rafinerii;
 - na ogólnej podstawie dla innych obiektów energetycznego spalania do których stosuje się niniejszą dyrektywę.
2. Metodologia wykorzystywana dla tych spisów jest zgodna z wykorzystywaną do ustalania emisji SO₂ i NO_x z obiektów energetycznego spalania w 1980 r.
 3. Wyniki tych spisów przekazywane są Komisji w dogodnie zagregowanej formie w okresie dziewięciu miesięcy od końca danego roku. Metodologia wykorzystywana do ustanowienia takich spisów emisji i szczegółowe informacje bazowe są udostępniane na żądanie Komisji.
 4. Komisja organizuje systematyczne porównania narodowych spisów i, jeśli stosowne, przedkłada Radzie propozycje mające na celu zharmonizowanie metodologii spisów emisji, do celów skutecznego wykonania niniejszej dyrektywy.

ZAŁĄCZNIK IX

TERMINY TRANSPOZYCJI I WYKONANIA UCHYLONEJ DYREKTYWY

(określone w art. 17 ust. 1)

Dyrektywa	Termin transpozycji	Termin zastosowania
88/609/EWG (Dz.U. L 336 z dnia 7 grudnia 1988, str. 1)	30 czerwca 1990 r.	1 lipca 1990 r. 31 grudnia 1990 r. 31 grudnia 1993 r. 31 grudnia 1998 r. 31 grudnia 2003 r.
94/66/WE (Dz.U. L 337 z dnia 24 grudnia 1994, str. 83)	24 czerwca 1995 r.	

ZAŁĄCZNIK X

TABELA KORELACJI

(określona w art. 17 ust. 3)

Niniejsza dyrektywa	Dyrektywa 88/609/EWG
art. 1	art. 1
art. 2	art. 2
art. 3	art. 3
art. 4 ust. 1	art. 4 ust. 1
art. 4 ust. 2, 3 i 4	
art. 4 ust. 5	art. 4 ust. 3
art. 4 ust. 6, 7 i 8	
art. 5	art. 5
	art. 6
art. 6	
art. 7	art. 8
art. 8	art. 9
art. 9	art. 10
art. 10	art. 11
art. 11	art. 12
art. 12	art. 13 ust. 1
art. 13	art. 14
art. 14	art. 15
art. 15 ust. 1, 2 i 3	art. 16 ust. 1, 2 i 4
art. 16	
art. 17	
art. 18 ust. 1 akapit pierwszy i ust. 3	art. 17 ust. 2 i 3
art. 18 ust. 1 akapit drugi, i ust. 2, oraz art. 19	
art. 20	art. 18
załączniki I-VIII	załączniki I-IX
załącznik IX i X	—